

Dr Anthony J. Tomasino, Judaizm przed Jezusem, sesja 13, Herod Wielki

© 2024 Tony Tomasino i Ted Hildebrandt

To jest dr Anthony Tomasino i jego nauczanie o judaizmie przed Jezusem. To jest sesja 13, Herod Wielki.

Tak naprawdę dotarliśmy do końca okresu międzytestamentowego. Zbliżamy się do czasów Nowego Testamentu i dochodzimy do jednej z najbarwniejszych postaci tej epoki, kogoś, o kim na szczęście wiemy dużo, dużo więcej niż ja w stanie podzielić się w tej sesji. Wiemy o nim wiele, ponieważ Józef Flawiusz wykorzystywał notatki Mikołaja z Damaszku, osobistego sekretarza Heroda, jako swojego osobistego historyka, jako podstawę wielu swoich prac.

Mamy zatem wiele informacji na temat Heroda Wielkiego, jak go nazywamy. To, czy był świetny, czy nie, cóż, to kwestia perspektywy. Większość ludzi, którzy w ogóle wiedzą cokolwiek o Herodzie, większość ludzi Nowego Testamentu, oczywiście, lub ludzie, którzy są chrześcijanami, zna go jako człowieka, który dopuścił się rzezi niewinnych, gdzie dzieci w okolicach Betlejem w wieku poniżej dwóch lat były zabity przez Heroda, gdy próbował zabezpieczyć królestwo przed możliwym zagrożeniem ze strony Mesjasza.

A teraz, jeśli chodzi o rzeź niewinnych ludzi, muszę powiedzieć, że wielu uczonych nie wierzy, że jest to wydarzenie historyczne. Nie mam z tym problemu. Kiedy czyta się o innych rzeczach, którymi zajmował się Herod i o rodzajach wydarzeń, w które był zaangażowany, kiedy wiadomo, jakiego rodzaju paranoję miał i jakim był człowiekiem, myślę, że śmierć kilku około tuzina niemowląt nie byłoby czymś, co w tamtych czasach wykraczałoby poza jego możliwości nie tylko do zrobienia, ale nawet do zrobienia.

Zatem pomyśl, że rzeź niewinnych ludzi jest bajką, nie, myślę, że to coś, co naprawdę uosabia osobę, jaką się stał, szczególnie w późniejszych latach. Człowiekiem tak naprawdę kieruje ambicja i paranoja. I tak się zastanawiasz, bardzo chciałbym mieć psychoanalityczny profil Heroda Wielkiego, bo jakie rzeczy wydarzyły się w dzieciństwie tego człowieka, co uczyniło go tak niepewnym, a jednocześnie tak całkowicie zuchwałym i tak całkowicie, jak może dzikim, byłoby dobrym określeniem taki, jaki był.

Oczywiście, już trochę o nim rozmawialiśmy. Wiemy, że był synem Antypatra, namiestnika Idumei. Był pochodzenia edomickiego i dlatego nie był uważany za dobrego Żyda.

Jestem pewien, że wiele osób przypominałoby przywódcom Jerozolimy, że Biblia mówi, że żaden Edomita nie miał wejść do zgromadzenia Pańskiego aż do siódmego pokolenia. W każdym razie Edomici nie byli ludźmi faworyzowanymi. W ogóle nie byli lubiani przez Żydów.

Został mianowany namiestnikiem Galilei i natychmiast popadł w kłopoty, gdy bardzo brutalnie stłumił bunt Galilejczyków i wymordował wielu tamtejszych mieszkańców. Herod jest opisywany jako bardzo potężny człowiek, doskonały jeździec, dobry wojownik, posiadający wszystkie te wspaniałe cechy, których można oczekiwać od władcy królestwa typu he-człowiek. Ostatnim razem, jak słyszeliśmy, Antygon najechał Judeę około 40 roku p.n.e., mniej więcej w tym momencie, został królem, mianował się królem i arcykapłanem Jerozolimy, a Herod musiał uciekać.

Pierwszym przystankiem podczas lotu był Egipt, gdzie prawdopodobnie spodziewał się znaleźć Marka Antoniusza. Ale tego nie zrobił. Marek Antoniusz już wyszedł.

Marek Antoniusz wrócił już do Rzymu. Zatem Herod musiał pożyczyć trochę pieniędzy, co zrobił, dużo pieniędzy. Pożyczył mnóstwo pieniędzy od wielu ludzi i kupił sobie drogę do Rzymu.

Teraz, kiedy dotarł do Rzymu, zainwestował swoje pieniądze w dobrą pracę. To jest Marek Antoniusz. Dostał także audiencję u Marka Antoniusza.

Oferował oczywiście łapówki, a Marek Antoniusz zapewnił go, że otrzyma więcej pieniędzy, jeśli przywróci go na stanowisko władcy w jakiejś funkcji w Jerozolimie, w Judei. Cóż, Marek Antoniusz zrobił dla Heroda coś, co prawdopodobnie przeszło najśmielsze marzenia Heroda. Udał się przed senat rzymski, przedstawił Heroda, syna Antypatra, i poprosił, aby ten człowiek został królem Judei.

Jestem pewien, że nie tego oczekiwał Herod, ale tego właśnie żądał Marek Antoniusz. Dlatego senat wziął to pod uwagę i w roku 40 p.n.e. mianował Heroda królem Judei. Bycie mianowanym królem Judei i faktyczne bycie królem Judei to dwie różne rzeczy, ponieważ Rzymianie byli całkiem gotowi go mianować, ale nie chcieli w tamtym momencie wysyłać żadnych żołnierzy, aby ustanowić go królem Judei.

Co więcej, w tym momencie Herod nie miał do dyspozycji zbyt wielu pieniędzy. Wrócił jednak do Judei i udało mu się zebrać armię. W końcu udało mu się nakłonić Rzymian, aby zaopatrzyli go w potrzebne mu wojska, a musiał rozprawić się z namiestnikiem, który kategorycznie odmawiał mu współpracy.

Namiestnik otrzymywał łapówki od Antygona i dopóki otrzymywał od Antygona pieniądze, miał zamiar po prostu ignorować tę małą kartkę papieru, która głosiła, że Herod Wielki był królem. W końcu Rzymianie musieli się za nim wstawić i nakazali namiestnikowi zapewnić Herodowi środki potrzebne do objęcia tronu króla, a także

arcykapłana. Kiedy więc wkroczy ze swoimi rzymskimi oddziałami do Jerozolimy i przejmie kontrolę nad tym miejscem, usuną Antygona ze stanowiska.

I tutaj dzieje się coś interesującego, ponieważ najwyraźniej w tym momencie Antygon zostaje faktycznie stracony, co nie jest czymś, co Rzymianie zazwyczaj robiliby królowi. Wyglądało więc na to, że poszli na interesujące ustępstwo, ale gdy weźmie się pod uwagę, że to ich własna niekompetencja pozwalała temu facetowi tak często uciekać, prawie nie można winić Antygona. Gdyby Rzymianie mieli zamiar zostawić drzwi otwarte, on po prostu uciekłby, wyszedł i wrócił do Jerozolimy.

Jedną z rzeczy, na którą Herod zdecydował się niemal natychmiast, było poślubienie Mariamny, wnuczki Herakliusza. Myślał, że w ten sposób zabezpieczy swoje powiązania z tronem. Wierzył, że to legitymizuje jego rolę króla.

Teraz pojawił się kolejny problem. Herod był już żonaty. W tym czasie miał inną żonę i syna.

I z tego powodu kazał wygnać swoją drugą żonę, swoją pierwszą żonę, wraz z synem. Najwyraźniej w tym momencie tak naprawdę się nie rozwiódł, ale Mariamne naprawdę stała się jego jedyną i tylko na chwilę. To nie byłoby kontynuowane w ten sposób.

Zatem panowanie Heroda zazwyczaj dzieli się na trzy fazy. Pierwsza faza nazywana jest okresem konsolidacji. To trwa od 37 do 27 roku p.n.e.

Przejęcie kontroli nad swoim królestwem zajmuje mu około 10 lat. Teraz mamy różne frakcje, mamy wszystkich ludzi, którzy walczą przeciwko sobie, wszystkich, którzy go nienawidzą, a Herod próbuje hodować koty. Więc zajmuje mu to trochę czasu.

Po okresie konsolidacji mieliśmy okres pomyślności, który trwał od 27 roku p.n.e. do 13 roku p.n.e. A potem następuje okres, który nazywamy okresem niepokojów domowych. No wiesz, możesz to w pewnym sensie przedłużyć na cały ten czas tutaj.

Ale to naprawdę jest główna cecha, która zdaje się charakteryzować ostatnie lata panowania Heroda. Ma mnóstwo problemów w domu i rodzinie. Trwało to aż do jego śmierci w 4 roku p.n.e.

Zatem konsolidacja. Porozmawiajmy o próbie skonsolidowania jego królestwa. Herod musi pokonać kilka wrogich sił, a cztery, o których będę tu mówić, to naród Judy, szlachta, pozostali Hasmoneusze i wreszcie królowa Kleopatra, która niezbyt lubi Heroda.

A więc Judejczycy. Jaka jest tutaj wołowina Judejczyków? Cóż, po pierwsze, po prostu nienawidzą go za to, że tak naprawdę nie jest Żydem. Jest tylko pół-Żydem.

Jest w pewnym sensie Żydem. A ponieważ jest w pewnym sensie Żydem, Żydzi mieli do niego urazę. Oni też nie zapomnieli, co zrobił ludziom tam w Galilei.

Jego bezwzględność ostrzegła ich, że nie jest kimś, komu mogą ufać. Uważali, że uzurpował sobie tron. Tak naprawdę istniały tutaj dwa toki myślenia.

Mieliśmy ludzi, którzy uważali, że tron należy do rodziny Hasmoneusza i że skoro nie był Hasmoneaninem, nie powinien zasiadać na tronie. Następnie istniała oczywiście bardziej tradycyjna linia, która mówiła, że tron Jerozolimy należy do linii króla Dawida i że tron powinien być potomkiem Dawida. Nikt nie uważał, że tron powinien należeć do Idumejczyka.

Zatem nie było precedensu, aby Herod był królem Judei. Przeżyli to jako brutalność, nie tylko epizod w Galilei, ale także dalsze epizody jego bezwzględności, podczas których tłumił zamieszki w sposób, który wydawał się całkowicie barbarzyński. I narzucił ludziom rodzaj stanu wojennego.

W pewnym momencie swojego panowania zakazał wszelkich zgromadzeń publicznych. Gdyby przyłapano grupę ludzi spotykającą się na ulicach, natychmiast ją rozwiązano, prawdopodobnie zabrano i przesłuchano, a może solidnie pobito czy coś. Wszystko to sprawiło, że ludzie znienawidzili go i jego rządy.

Nie zamierzali rzucać w niego cytrynami tak, jak rzucali cytrynami w Aleksandra Janiusza, bo wiedzieli, że to oznacza śmierć. Szlachta miała swój własny zestaw problemów. Sanhedryn kontrolował większą część Judei i był swego rodzaju stabilizującą obecnością.

Jeśli chodzi o te wszystkie sprawy związane z Herakliuszem, Arystobulem i synami Arystobula, jedyną stałą w tym wszystkim jest Sanhedryn, który stara się utrzymać wszystko w kupie. Sanhedryn sprawował dość dużą władzę. Kiedy Gabinusz podzielił królestwo na pięć okręgów administracyjnych, każdy z nich miał własną radę rządzącą.

Te rady rządzące sprawowały większą władzę niż sam arcykapłan. Odpowiadali tylko przed Rzymianami. Zatem ci ludzie przyzwyczaili się, że tak powiem, do napinania mięśni.

Cóż, Herod wypatroszył władzę Sanhedrynu. W zasadzie odebrał im całą władzę cywilną. Herod był, można powiedzieć, władcą praktycznym.

Złodziej zatrzymał się wraz z nim. A Sanhedryn nadal mógł na to pozwolić, nadal mógł się gromadzić. Mogli zająć się kwestiami religijnymi.

Ale jeśli chodzi o kwestie cywilne, jeśli chodzi o kwestie prawne, Sanhedryn stał się bezsilny, aby zajmować się tego rodzaju sprawami. Inną częścią szlachty, można powiedzieć, z którą Herod musiał się uporać, była jego własna siostra, dama o imieniu Salome. I znowu stanie się to trudne, ponieważ tak wiele z tych osób ma to samo imię i nazwisko.

To nie jest ta sama Salome, która tańczy Siedmiu Zaston, jeśli chcesz o tym myśleć w ten sposób. Ale to jest inna Salome. A to prawdziwa, delikatnie mówiąc, bardzo ambitna kobieta.

Herodianie, Herod i jego siostra, byli bogaci, a Antypater był zamożnym szejkiem, ale nie był to naród szczególnie kulturalny. Zachowywali się trochę jak bogaci rolnicy czy coś w tym rodzaju. Są czymś w rodzaju rysy pod powierzchnią.

Przekonasz się, że fornir nie wchodzi zbyt głęboko. Zatem ci ludzie byli zazwyczaj bezwzględni i rozwiązywali swoje problemy w sposób brutalny. I tutaj też była pewna doza zazdrości.

Salome bardzo żywiła urazę do Hasmoneuszy, a szczególnie żywiła urazę do Mariamne i matki Mariamne. Zatem Salome nieustannie sprawiała Herodom kłopoty i próbowała wywołać konflikty. I istnieje duże prawdopodobieństwo, że sama chciała zostać kolejną królową Judei.

Kto wie? A więc Hasmoneusze i ich problemy. Cóż, wśród problemów, jakie Herod miał z tymi ludźmi, była jego własna teściowa. I ożenił się z Mariamną, która była wnuczką Herkulesa.

A jego teściowa Aleksandra traktowała Heroda z jawną pogardą. Nie ukrywała swojej pogardy dla tego mężczyzny i uważała go za gorszego od jej córki. Wiesz, to w pewnym sensie normalne u teściowej.

Ale z drugiej strony większość ludzi nie jest teściową megalomana-zabójcy. Więc, wiesz, musisz postępować delikatnie według tych wskazówek. Zatem bez wątpienia Herod usunąłby ją z drogi.

Ale tak naprawdę nie czuł, że ujdzie mu to na sucho, ponieważ, na nieszczęście dla niego, ona miała bardzo potężnego najlepszego przyjaciela. Wiesz, jej najlepszą przyjaciółką na zawsze była Kleopatra. Dlatego Herod nie mógł wiele zrobić w sprawie Aleksandry ze względu na Kleopatrze.

Co więcej, Kleopatra też go nie lubiła. A do tego dojdziemy nieco szerzej za chwilę. Zatem wkrótce po tym, jak Herod został królem, mianował na arcykapłana człowieka, który był zwykłym człowiekiem i który jego zdaniem był bezpieczny i nie stanowił zagrożenia dla jego osobistej władzy.

Cóż, Aleksandrze się to nie podobało. Chciała, aby zamiast tego arcykapłanem został jej własny syn, który byłby bratem Mariamne. Był to 16-letni chłopak, najwyraźniej bardzo przystojny.

I cały lud naprawdę opowiadał się za ustanowieniem go na arcykapłana. Oni, wiecie, 16 lat wydają się strasznie młodzi jak na arcykapłana, ale za tym stał lud. Aleksandra tego chciała.

Herodowi nie podobał się ten pomysł. Oczywiście nienawidził tego pomysłu, ponieważ stałby się zagrożeniem dla potęgi Heroda. Cóż, spowodowało to trochę kłopotów.

Kleopatra napięła mięśnie, a Marek Antoniusz nakazał Herodowi mianować na arcykapłana młodego człowieka, Arystobula. Herod zaaranżował to tak, że temu młodzieńcowi przydarzył się wypadek. I stało się to, gdy budował ten wspaniały, ładny basen, w którym mógł się ochłodzić w gorące letnie dni.

A nowy arcykapłan bawił się w basenie z paroma służącymi. I, och, ich brutalne traktowanie stało się trochę zbyt brutalne i młody człowiek utonął. Tak.

Aleksandra płakała, krwawe morderstwo. Nie było to całkiem krwawe morderstwo, ale z pewnością było to morderstwo. Ale ona, oczywiście, poskarżyła się Kleopatrze, a Kleopatra poskarżyła się Markowi Antoniuszowi, a Marek Antoniusz był w pewnym sensie podobny do tego, co ja bym pewnie zrobił.

Tak czy inaczej, więc jego teściowa, jego żona Mariamne, również stanowi dla niego pewien problem, ponieważ Mariamne nie jest aż tak zauroczona swoim mężem. To małżeństwo polityczne, małżeństwo zaaranżowane i pojawiają się pytania, czy naprawdę go kochała. Herod bardzo ją kochał.

Był całkowicie, całkowicie oddany Mariamne. Fakt, że nie odwzajemniła jego miłości w ten sam sposób, zranił go i w pewnym sensie podsycił jego własną niepewność. Porozmawiajmy przez chwilę o Kleopatrze.

Oczywiście przyjaźni się z Aleksandrą, ale chce też dodać Palestynę do swojego królestwa. A ona w pewnym sensie: och, Marku Antoniuszu, czy mógłbyś mi dać Palestynę? Dlaczego tak bardzo zainteresowała się Palestyną? Cóż, z kilku powodów, ale jednym z głównych były produkty Palestyny, a w szczególności rosnące tam drzewa daktylowe, które dawały jedne z najlepszych daktyli na całym Bliskim Wschodzie, i mogła zrobić zabijanie sprzedaży tych dat. To piękna rzecz tutaj.

Zwróć uwagę na nos. To podobno jedna z najpiękniejszych kobiet, jakie kiedykolwiek żyły. Niezupełnie według naszych standardów piękna.

Nos jest bardzo duży i wydatny, ale dla Rzymian duży nos był uważany za oznakę piękna i siły. Blaise Pascal, filozof i matematyk, zażartował: gdyby nos Kleopatry był trochę mniejszy, oblicze całego świata uległoby zmianie.

Piękny cytat. Ale tak, bo była taka kusząca i miała taki szlachetny nos, udało jej się uwieść nie tylko Juliusza Cezara, ale także Marka Antoniusza. Otrzymała więc od Marka Antoniusza kilka kluczowych ziem w Palestynie.

I oczywiście wcale to nie uszczęśliwiło Heroda, gdy jego ziemia została wycięta i podzielona, aby uszczęśliwić Kleopatrze. Tak więc problem Kleopatry został rozwiązany w 31 roku p.n.e., kiedy bitwa pod Akcjum zmusiła Antoniusza i Kleopatrze do popełnienia samobójstwa. I tak w tym momencie Herod musi przypodobać się nowemu dzieciakowi z bloku, koleśowi imieniem Oktawian, któremu ostatecznie nadano tytuł Augusta.

Najpierw jednak, zanim mógł zająć się tą sprawą, musiał zająć się innym drobnym problemem, kolejnym potencjalnym źródłem napięć w swoim królestwie. Hyrcanus wciąż był w pobliżu, stary arcykapłan. Nawet bez uszu Herod postrzegał go jako zagrożenie.

I tak kazał zamordować Hyrkana. Tak zaczyna się pomyślna era panowania Heroda. Herod przedstawił się Augustowi jako ofiara zdrady Marka Antoniusza.

Spójrz na mnie. Jestem biednym człowiekiem. Marek Antoniusz źle mnie potraktował.

I Augustus oczywiście, cóż, tak, z całą pewnością to rozumiem. Wiesz, on każdego tak traktuje. Bycie przyjacielem Marka Antoniusza nie jest szczególnie korzystne, ponieważ Marek Antoniusz jest owinięty wokół palca Kleopatry.

August zwrócił Herodom wszystkie ziemie, które Marek Antoniusz podarował Kleopatrze. Potwierdził go także na stanowisku króla Judei i przyznał mu jeszcze dalsze zaszczyty w uznaniu za jego służbę i lojalność wobec rzymskiego namiestnika. Teraz, zanim rozpocznie się ten naprawdę pomyślny okres, upadnie kolejny Hasmoneusz.

A to jest żona Heroda. To sama Mariamne w 29 roku p.n.e. W roku 29 p.n.e. Herod, udając się do Rzymu, aby stawić się przed Augustem, oddał opiekę nad Mariamne jednemu ze swoich najbardziej zaufanych ochroniarzy i powiedział temu ochroniarzowi: „Jeśli nie wrócę, chcę cię ją zabić.

Cóż, Mariamne siedzi w swoim pałacu, czeka na powrót męża i mówi: no cóż, myślę, że i tak nigdy mnie naprawdę nie kochał. A ten przyjaciel ochroniarz mówi: „Och, jest

ci całkowicie oddany, moja droga”. Cóż, wyobraźcie sobie to: poinstruował mnie, że jeśli nie wróci, mam was zabić.

Oto, jak bardzo jest ci oddany. Z jakiegoś powodu Mariamne nie bardzo podobał się ten pomysł. Dlatego też, kiedy Herod wrócił, przyjęła go bardziej niż zwykle chłodno i tak naprawdę nie chciała mieć z nim nic wspólnego.

A Herod pyta: co się stało? Myślałam, że mnie pokocha, ale nie wiem, co się dzieje. No cóż, w tym momencie wkracza jego siostra i mówi: ta mała ryjówka dopuściła się cudzołóstwa, kiedy cię nie było, z twoim własnym ochroniarzem. I tak wierząc oskarżeniom, bo nie miał powodu nie wierzyć oskarżeniom, Herod kazał Mariamne udusić na śmierć.

Swoją drogą, w tym samym miejscu, w którym się z nią ożenił, co jest trochę smutne i ironiczne. Ale po zamordowaniu Mariamne zaczął upijać się i prawie popełnił samobójstwo, nadużywając alkoholu. Aleksandra, widząc już swojego zięcia, byłego zięcia, można by tak rzec, w tym momencie, w takim stanie, postanowiła uknuć spisek mający na celu przejęcie królestwa dla siebie.

I spisek został zdradzony. Ona sama również została stracona. Jedynymi pozostałymi możliwymi rywalami Hasmoneuszy o tron byli synowie Heroda i Mariamne.

Tak kończy się okres konsolidacji. Jeśli chodzi o erę zamożności, tak naprawdę najważniejszą rzeczą, o której możemy mówić w tym okresie, są projekty budowlane. Herod wpadł w szal budowania.

Teraz brał udział w czymś w rodzaju rywalizacji z Augustusem. August przechwalał się, że uznał Rzym za miasto z cegieł, a zostawił je za miasto z marmuru. Cóż, Herod próbuje zrobić to samo z Judeą.

Próbuje uczynić Judeę wielkim narodem i uczynić z Jerozolimy miasto wizytowe. A żeby jakkolwiek naród był wielki, trzeba było mieć wielką świątynię. Dlatego Herod zdecydował, że chce zastąpić tę małą budowlę, która została zbudowana już w 515 roku p.n.e., świątynią pasującą do wielkiego królestwa.

Cóż, mieszkańcy Jerozolimy nie byli tak naprawdę związani z tą ideą. Co ten Idumejczyk może wiedzieć o budowie żydowskiej świątyni? Zatrudnił więc grupę żydowskich rzemieślników do zaprojektowania tego przedmiotu. A kiedy ludzie zobaczyli te projekty, pomyśleli: „Och, nie jest źle”.

Wiesz, to nie jest złe. Co więcej, powiedzieli: „No cóż, nie możemy pozwolić, aby grupa obcokrajowców przychodziła tutaj i pracowała nad tym”. Wiesz, to jest święta praca i muszą ją wykonywać święci ludzie.

I tak Herod kazał zgromadzić grupę kapłanów wyszkolonych na stolarzy, tak aby całą pracę mogli wykonywać kapłani. Wiesz, moglibyśmy pozwolić ci to kontynuować, ale nie możemy przestać się poświęcać. Niektórzy uważają, że może to być po prostu spisek mający na celu zniszczenie świątyni.

Wiesz, mówi, powiem ci, co zrobimy. Zbudujemy nową świątynię, nie burząc starej. Dosłownie to zrobił.

Zbudowali nową świątynię wokół starej konstrukcji, a następnie rozebrali starą i wynieśli ją na zewnątrz. Aby mieć miejsce na ten kompleks świątynny, musieli całkowicie wyrównać powierzchnię góry. Zasypali go kruszonymi kamieniami.

Zbudowali wokół niego mur oporowy. Kompleks świątynny w rzeczywistości zajmował kilka akrów i był, przynajmniej w tamtym czasie, największym kompleksem świątynnym, największym kompleksem do celów religijnych, jaki kiedykolwiek zbudowano w historii świata. A sposób, w jaki opisano tę świątynię, był absolutnie chwalebny.

Mówią, że płynąc przez Morze Śródziemne, z odległości wielu kilometrów na morzu widać było słońce odbijające się od złotej folii na dachu świątyni. Później rabini, którzy nigdy nie powiedzieli nic dobrego o Herodzie, powiedzieli, że nie można było powiedzieć, że widziało się piękno, jeśli się nie widziało świątyni Heroda. Uważano go za jeden z największych cudów świata i ludzie z całego Cesarstwa Rzymskiego przybywali, aby przynosić bogactwa i ofiary do świątyni Boga Izraela w Jerozolimie.

Zatem całkiem niezwykle osiągnięcie. Cezarea stała się jego miastem wizytówką. Naprawdę wielki naród potrzebuje naprawdę wielkiego portu, ale go nie miał.

Postanowił więc stworzyć miasto, które naprawdę prezentowałoby bogactwo jego ziemi. Zbudował niezwykle miejsce ze wspaniałym teatrem, miasto iście greckie. Nie da się tego inaczej opisać, jak zdumiewające osiągnięcie w tym, czego dokonał z Cezareą.

Zbudował także wiele fortec, w tym w samej Jerozolimie. Odbudował Akkę. Pamiętacie Akkę, tę starą fortecę w Jerozolimie, gdzie umieścili greckich żołnierzy? Cóż, teraz to odbudował.

Stała się Twierdzą Antonia, nazwaną oczywiście na cześć Marka Antoniusza. Jest to dość trudne, gdy już zaczniesz i kiedy nazwiesz projekt, który chcesz zatrzymać w połowie kursu. Pewnie w tym momencie było mu to trochę zawstydzające.

Ale w każdym razie przemianowano go na Antonia. Zatem Akr zostanie odbudowany. Nie zastrzegł też swojej dobroczynności jedynie dla Żydów.

Przelał także mnóstwo pieniędzy na greckie miasta znajdujące się w jego królestwie. Nie tylko wielka świątynia Pana została zbudowana w Jerozolimie, ale cała masa pogańskich świątyń została zbudowana w całej Judei i Galilei oraz w tych regionach za pieniądze i fundusze dostarczone przez Heroda Wielkiego. Odbudował Samarię, miasto zniszczone przez Jana Hirkana.

Został przemianowany na Sebaste , co było odpowiednikiem Augusta w języku greckim. I stało się kolejnym greckim miastem. Cezareo, nie możemy wystarczająco podkreślić, że było to naprawdę największe miasto portowe na Wschodzie.

To naprawdę było. A dzięki tym wszystkim cudownym rzeczom, których dokonywał Herod, cieszył się on dobrą opinią w całym Cesarstwie Rzymskim. I myślę, że jest to jedna rzecz, która mnie w pewnym sensie zaskoczyła, im głębiej się nad tym zastanawiałem i dowiadywałem się, że Herod i jego rodzina, a także niektórzy z jego współpracowników byli w tamtych czasach naprawdę dość znani w Rzymie.

A niektórzy rzymscy satyrycy rzeczywiście żartowali z Heroda. Był jedną z tych rzeczy, o których mówisz przy dystrybutorze wody. Hej, słyszysz, co teraz zrobił Herod? Ale inną rzeczą, którą zrobił, i która była bardzo, bardzo ważna, było zabezpieczenie praw Żydów w całym Cesarstwie Rzymskim.

Żydom pozwolono żyć według własnych praw, według własnych zwyczajów i robić rzeczy, które wzbogaciły ich żydowską tożsamość. On sam trochę to kwestionował. Jedną z rzeczy w tym momencie jest to, że w zakresie polityki zagranicznej udało mu się nawiązać bliską przyjaźń z Augustem i Agryppą, który był jednym z innych generałów Augusta.

Ale otoczył się greckimi doradcami, Grekami. Przyprowadził tych ludzi do Jerozolimy. Uczył się od nich filozofii.

Wzniósł te pogańskie świątynie. Bardzo uważał, żeby nie urazić Żydów jakimikolwiek swoimi zwyczajami, co było trochę dziwne, bo tutaj bardzo dbał o to, żeby się porządnie wykąpać, żeby mył ręce zgodnie z żydowskimi zwyczajami. Wszystkie swoje pałace, które zbudował , stworzył Pałac Masada.

Miał Herodium , inny pałac, który zawsze był wyposażony w rytualne baseny, do których można było się udać i dokonać oczyszczenia, co było wymagane w żydowskich rytuałach. Wiesz, wytrwale unikał wszystkiego, co uważano za sprzeczne z żydowskim prawem koszerem. To skłoniło pewnego dowcipnego człowieka do uwagi, że wolałby być świnią Heroda niż synem Heroda, bawiąc się tym faktem, że greckie słowo oznaczające świnię i syna brzmi bardzo podobnie.

Ale pomysł był oczywiście taki, że świnie Heroda były dobrze odżywione i dobrze utrzymane, podczas gdy jego synowie mieli paskudną tendencję do umierania. Przejdźmy dalej. Przejdźmy zatem do ostatniej części.

To jedna z monet z królestwa Heroda i jedną z rzeczy, która jest interesująca w tej monecie jest to, że zobaczysz, czego tu brakuje. Na tej monecie nie ma twarzy. Zazwyczaj monety nawet, oczywiście, do dziś mamy na naszych monetach twarze naszych prezydentów.

Jeśli spojrzysz na monety greckich monarchów, zobaczysz, że w różnych momentach przedstawiali oni także twarze bogów lub siebie samych. Na tych monetach nie ma twarzy. Dlaczego? Ponieważ Żydzi uważali to za wryty wizerunek.

Nie mieliście więc obrażać Żydów umieszczając wryte wizerunki na swoich monetach. Są tu ruiny Cezarei i ludzie miło spędzają czas, ale to oczywiście nie może zacząć od opisu świetności, jaką cieszyło się to miejsce w tamtych czasach.

Użył betonu, który twardnieje w wodzie. W tamtych czasach jest to całkiem nowy wynalazek i wykorzystano go do budowy tu pod wodą, aby stworzyć te wspaniałe systemy doków, do których mogliby wchodzić ludzie. To jest model świątyni Heroda i można w pewnym sensie odnieść wrażenie tego, jak wyglądała, ale była o wiele, wiele wyższa niż świątynia Drugiej Świątyni, niezależnie od tego, czy była to świątynia zbudowana w 515 roku, czy nawet w tym przypadku, niż Świątynia Salomona.

Trochę trudno to tutaj oddać sprawiedliwie, bo to oczywiście tylko model. Z tyłu widać, że nie jest aż taki duży, ale sam kompleks był ogromny, piękny i stanowił cud, jak już mówiłem wcześniej. Porozmawiamy więc o jego nieszczęściach domowych od 13 roku p.n.e. do 4 roku p.n.e.

Paranoja Heroda doprowadziła go do zabicia trzech kolejnych synów. Miał 10 żon. Jego pierwsza żona, Doris, była zwykłą osobą.

To ją odesłał i wygnał wraz z synem. Miała syna o imieniu Antypater. Kiedy zaczął myśleć, że może inni jego synowie spiskują, by odebrać mu tron, przypomniał sobie ją i jej syna z powrotem do Jerozolimy, aby zapewnić kolejnego potencjalnego rywala o jego tron.

Mamy Mariamne, która jest matką Aleksandra i Arystobula, którego zabił. Obaj chłopcy, Aleksander i Arystobul, zostali wysłani do Rzymu, aby zdobyli dobre rzymskie wykształcenie. Wierzcie lub nie, Mariamne II miała dwie żony o imieniu Mariamne.

Miała syna o imieniu Herod. Miał żonę imieniem Malthus, a ona była Samarytanką, co też, jestem pewien, nie przysporzyło mu żadnych przyjaciół, ale była matką kilku

chłopaków o imieniu Archelaus i Antypas. Potem była pani imieniem Kleo z Jerozolimy, a była ona matką mężczyzny o imieniu Filip.

Kilku z tych chłopców odziedziczy później część władzy i stanowiska gubernatora. Ale Aleksander i Arystobul, dwaj synowie Mariamny, po powrocie z Rzymu nie do końca polubili swojego ojca, jak można sobie wyobrazić, wiedząc, że zabił matkę. Salome postanowiła więc zaostrzyć tę sytuację, oczerniając ich przed Herodem, aż w końcu Herod doszedł do wniosku, że spiskują przeciwko nim, i kazał ich obu stracić.

Zatem podejrzania i niechęć Heroda wzrosły. Zbudował wiele fortec, a Herod był w tym miejscu niezwykle, ponieważ grał w piłkę. Zawsze się bał, że ktoś chce go zabić.

Kazał więc zbudować te fortece w różnych miejscach swojego imperium, a potem pojechał i przez jakiś czas mieszkał w jednej fortecy. Potem przeniósł się do innej twierdzy i nie chciał zostawić adresu do korespondencji. Zatem ludzie nie wiedzieli dokładnie, gdzie się znajdował, ponieważ w tym okresie zawsze bał się ludzi.

Pod koniec życia Heroda jego syn Antypater próbował zabezpieczyć tron. Miał zamiar dokonać zamachu na Heroda. To był jeden z tych niezwykle małych spisków.

Chcieli go otruć, więc Antypater namawia podчасzego Heroda, aby dodał truciznę do wina, ale w jakiś sposób podczaszy sam wypił kielich i zginął. Kiedy więc ten facet nagle umiera z powodu kielicha przeznaczonego dla Heroda, Herod oczywiście wie, że ktoś próbował go zabić. Jak powiedziałem, to, że masz paranoję, nie oznacza, że nie wszyscy chcą cię dopaść.

Zatem Antypater zostaje aresztowany, przeprowadzony śledztwo i ostatecznie stracony. Zatem w tym okresie mamy oczywiście do czynienia z rzezią niewinnych ludzi. Jezus urodził się prawdopodobnie około sześć lat przed Chrystusem.

Obliczmy to. Ale w tamtym czasie Herod pogrążony był w paranoicznych urojeniach, sądząc, że wszyscy spiskują przeciwko niemu. A kiedy tych trzech mędrców, albo ilu ich było, pojawi się w Jerozolimie i powie: Hej, słyszymy, że w Jerozolimie jest nowy król! Wiesz, że? Herod nie miał zamiaru znosić czegoś takiego na leżąco.

Tak więc Herod umiera w 4 roku p.n.e. W tym momencie ma około 70 lat. Pozostawił kilku synów, a wszyscy trzej synowie rywalizują o tytuł króla Judei.

Kiedy opadnie kurz, żaden z nich nie zostanie królem Judei. Przeciwnie, wszyscy oni są mianowani namiestnikami różnych królestw w Judei. Jednego z tych synów znamy dość dobrze.

Jednym z nich jest Herod, który staje się dość istotny w wydarzeniach Nowego Testamentu. Mamy także Filipa, który przebywa na północy w Trachonitis, a którego

imię także pojawia się w Nowym Testamencie. Archelaos, któremu powierzono urząd namiestnika Judei, nie przetrwał zbyt długo, gdyż po kilku latach został usunięty z urzędu i zesłany na wygnanie za swą niekompetencję i łapówkarstwo.

A więc niektóre z fortec, które zbudowano. Herod najwyraźniej został pochowany w Herodium i, jak rozumiem, niedawno myśleli, że odkryli jego grób. To było coś, o czym przez bardzo długi czas nie mieli pojęcia, gdzie został pochowany.

Istnieje legenda, która może być prawdziwa lub nie, że Herod rozkazał, aby wszyscy najszlachetniejsi dostojnicy ze wszystkich miast Judei zebrali się na stadionie, gdy leżał na łożu śmierci, a gdy umarł, Herod chciał, aby wszyscy ci szlachetni mężowie zostali wymordowani, aby po śmierci Heroda rozległ się wielki krzyk żalu. Na szczęście, na szczęście, przykazanie to nigdy nie zostało wykonane, niezależnie od tego, czy w ogóle takie przykazanie istniało, czy nie. Jednak w owych czasach ludzie wierzyli w tego rodzaju działania Heroda.

Co zatem możemy powiedzieć o tym człowieku poza tym, że pozostawił po sobie bałagan? Mamy więc tutaj Archelausa, namiestnika Judy aż do 4 r. n.e. Herod Antypas, który rządził Galileą do 39 r. n.e. , również został obalony i zesłany na wygnanie, i to oczywiście jest człowiek, który prowadził proces Jezusa. A potem Filip, który rządził Iterią i zapaleniem tchawicy, zmarł w 34 roku naszej ery i faktycznie zmarł z przyczyn naturalnych.

Nie wszystkich tych ludzi spotkał tragiczny koniec. Ale co możemy powiedzieć o Herodzie? Dlaczego nazywamy go wielkim? Powiedziałbym, że głównie ze względu na jego wspaniałe projekty budowlane, ale nie można zignorować sposobu, w jaki zapewnił prawa Żydom w całym imperium. Było to dość znaczące osiągnięcie.

Dzięki pracy Heroda i jego nieustrudzonym wysiłkom na rzecz swego ludu Żydzi pozostali w Judei całkiem bezpieczni. Nawet po wielkim buncie w roku 70 n.e. , nawet po utracie świątyni, Żydzi nadal mogli korzystać z pewnych praw i swego rodzaju uprzywilejowanego miejsca w imperium rzymskim. Zatem nie musieli go lubić i nie lubili.

Ale z drugiej strony nie mogli powiedzieć, że Herod nic dla nich nie zrobił, bo z pewnością to zrobił. Ale pod koniec jego panowania, w chwili jego śmierci, animozje narosły do takiego stopnia, że wiedziało się, że coś się zepsuje. Zajęło to kilka dekad, ale w końcu się udało.

To jest dr Anthony Tomasino i jego nauczanie o judaizmie przed Jezusem. To jest sesja 13, Herod Wielki.